

"קריאה מהנה!"

תוכנית לקידום שטף הקריאה

מדריך למורה

◀ שם הטקסט: **סוכרייה על מקל לגילוי מחלות**

◀ מאת: אייל פיטרו

◀ לקוח מתוך כתב העת "סימניה".

◀ מספר מילים: 91

◀ מבנה רטורי: כתבה (ניסוי)

מטרות ההתערבות

1. הרחבת ידע עולם, ידע לשוני ואוצר מילים
2. הנאה מקריאה ועירור הסקרנות
3. תרגול מיומנויות קריאה בדגש על שטף קריאה בזיקה להבנת הנקרא

מהלך הפעילות

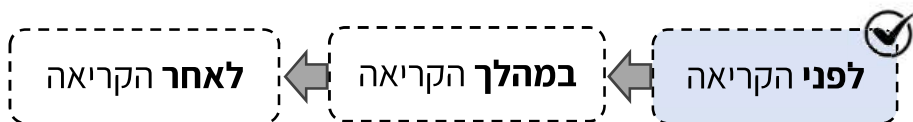
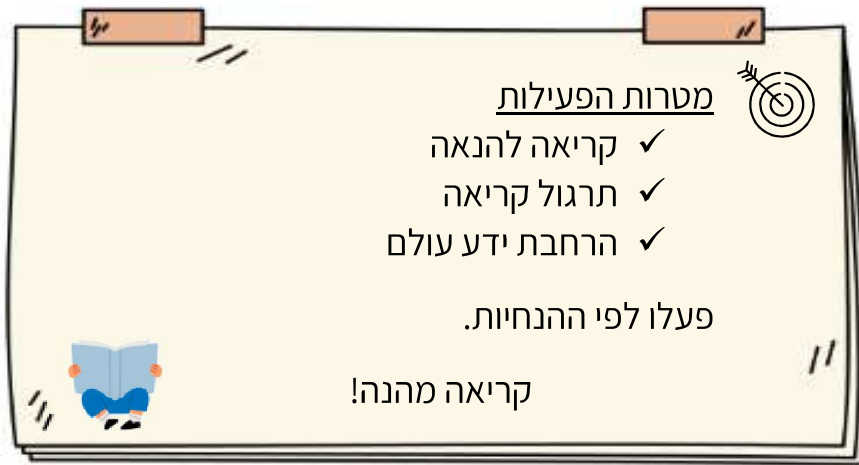
טרום קריאה	(1) הפקת מידע מכתרת: על מה לדעתכם יסופר בטקסט? (2) הפקת מידע מכתרת: באיזו מידה הכותרת מעוררת בכם סקרנות ועניין? (3) הטרמת תוכן: קריאת קטע מידע קצר "הידעת?!" בנושא משטח גרון ומטוש. (4) עירור סקרנות וחשיבה: שאלות שניתן להשיב עליהן בשיח הדבור או בכתיבה.
במהלך הקריאה	<u>שלב 1:</u> האזנה להקראה קולית (בידי המורה או באמצעות קריינות דיגיטלית) תוך ליווי הקריאה באצבע ובמבט. שימו לב! מוצעות שתי גרסאות של הטקסט: בכתיב מלא ללא ניקוד ובניקוד מלא. בכיתות ד-ו נצפה שרוב התלמידים יקראו טקסט מסוג זה ללא הסתייעות בניקוד. ניתן להציע את הטקסט המנוקד לתלמידים שעדיין נשענים על הניקוד בקריאתם. <u>נגישות אוריינית:</u> ניתן ליצור הקראה קולית דיגיטלית באמצעות אוטאר או באמצעות ההקראה הקולית ב־word. ראו הסבר בצילום המסך.

<u>שלב 2:</u> קריאה עצמית ראשונה. הנחיה למיקוד הקשב בתוכן, בניטור הבנה ובהקפדה על הדיוק בקריאה.	
קריאה מעמיקה - מתרגלים הבנה (1) שאלות לניטור הבנה: שאלות העוסקות בהבנת הרעיון המרכזי. (2) ארגון המידע בתרשים : תיאור הניסוי על כל שלביו. שתי אפשרויות: 👉 לתת לתלמידים להשלים בעצמם את התרשים 👉 לתת לתלמידים להשלים את התרשים באמצעות מחסן תשובות מטרת הניסוי: לבדוק את יעילותו של מקלון הדומה לסוכרייה, בזיהוי זיהומים בגרון. הליך הניסוי: פיתוח מקלון הדומה לסוכרייה הנבדקים מצצו את הסוכריה הנסיינים לקחו דגימות רוק מהסוכרייה והעבירו אותן לבדיקה במעבדה. התוצאות: דגימות הרוק יצאו מדויקות כמו במשטח גרון רגיל. ההליך היה נעים יותר תרגולי קריאה לשיפור דיוק הקריאה והמהירות הקלטה של קריאה חוזרת תוך מדידת זמן + מעקב בתרשים אפשר להציע לתלמידים להיעזר ברכיב ההקלדה הקולית בוורד במהלך הקריאה. הטקסט שיקראו ייכתב אוטומטית וישמש לאחר מכן כבקרה על הדיוק בקריאתם. הנחו אותם לעבור עליו ולסמן מילים שלא קראו נכון. *יש להביא בחשבון כי לעיתים מנגנון ההקלדה הקולית איננו מדויק. חשוב כי ההקראה של הטקסט תיעשה בקול רם וברור ובסביבה שקטה.	לאחר הקריאה

פיתוח וכתיבת התוכנית

ד"ר לימור קולן, מפמ"ר עברית בגיל הרך וביסודי
ד"ר אפרת קוצר, מדריכה ארצית, צוות הפיקוח על הוראת העברית ביסודי, המזכירות הפדגוגית, אגף שפות
עריכת לשון ויעוץ פדגוגי: ד"ר אנה ענבר, מדריכה ארצית, צוות הפיקוח על הוראת העברית ביסודי,
המזכירות הפדגוגית, אגף שפות
תשפ"ה 2024

סוכרייה על מקל לגילוי מחלות

הפקת מידע מכתרת

1 קראו את הכותרת: "סוכרייה על מקל לגילוי מחלות".

על מה לדעתכם יסופר בטקסט?

---

2 דמיינו סוכרייה על מקל המשמשת לגילוי מחלות. איך זה פועל?

שערו כיצד סוכרייה על מקל עשויה לגלות מחלות?

3 האם הכותרת מעוררת בכם סקרנות, עניין ורצון לקרוא את הטקסט?

סמנו באיזו מידה?

קריאה מהנה! תלקיט לתרגול שטף קריאה בזיקה להבנת הנקרא

(4) קראו את קטע המידע הבא:

הידעת?!

משטח גרון

מי מאיתנו לא עבר בדיקה באמצעות משטח גרון? לדוגמה, הבדיקה לזיהוי נגיף הקורונה נעשתה בין השאר באמצעות משטח גרון. כדי לקבל דגימות מהגרון ומהאף הבודק הכניס לפה ולנחיריים שלנו מקלון צר שנקרא **מְטוֹשׁ**. דגימות אלה נשלחו למעבדה כדי לבדוק אם יש בהן נוגדנים של קורונה.

מְטוֹשׁ הוא מקלון שבקצהו צמר גפן והוא נועד ללקיחת דגימות, כמו משטח גרון, או לניקוי אוזניים.

משקל המילה **מְטוֹשׁ** כמשקלן של מילים כמו **מְטוֹס**, **מְשׁוֹט**, **מְנוֹעַ** המציינות כלים ומכשירים.

משמעות הפועל **טָשׂ** היא שפשף.

האם זכורה לכם בדיקה כזאת? כיצד הרגשתם במהלכה?

האזינו לכתבה המוקראת לכם בידי המורה או באמצעות

הקראה קולית דיגיטלית.

במהלך ההאזנה **חשוב שתלוו את הקריאה** באצבע ובמבט.

כעת תורכם, קראו את הטקסט בעצמכם.

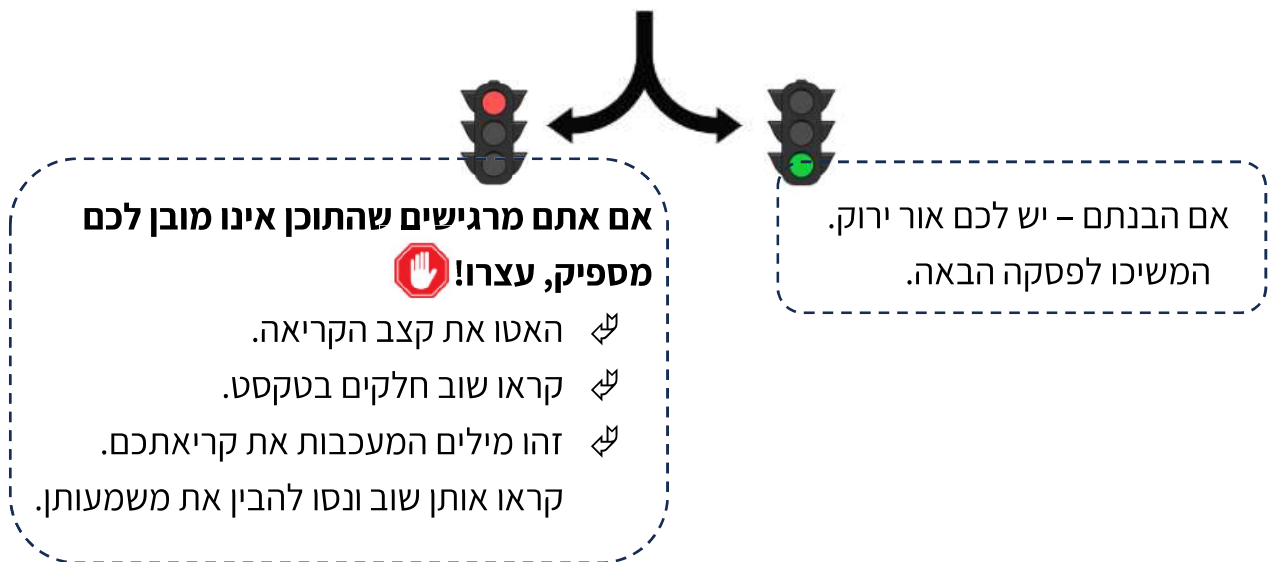
בקריאתכם הקפידו על **הדיוק** בקריאה. אין צורך למהר!

קראו בקצב המאפשר הבנה.

במהלך הקריאה התמקדו בתוכן:

בסיום כל פסקה שאלו את עצמכם: מה הבנתם? על מה מסופר בפסקה?

קריאה מהנה! תלקיט לתרגול שטף קריאה בזיקה להבנת הנקרא

סוכרייה על מקל לגילוי מחלות

מאת: אייל פיטרו

1

עד היום היה נהוג לגלות מחלות וזיהומים בגרון באמצעות משטח גרון – בדיקה המצריכה הכנסת מקל שטוח במעמקי הגרון. חוקרים מאוניברסיטת וושינגטון שבארצות הברית פיתחו לאחרונה דרך נעימה וידידותית יותר לבצע את הבדיקה המרתיעה. החוקרים פיתחו מקלון הדומה לסוכרייה על מקל, שמצליח לאגור את הרוק של הנבדקים בדומה למקל המשמש לבדיקת הגרון.

2

במהלך הבדיקות הניסיוניות החוקרים הצליחו להעביר את דגימות הרוק מפה הנבדקים למכשיר במעבדה. החוקרים גילו שתוצאות דגימות הרוק יצאו מדויקות בדיוק כמו במשטח גרון רגיל. גם המשתתפים בניסוי דיווחו כי דרך הבדיקה החדשה באמצעות מקלון הסוכרייה הייתה טובה ונעימה יותר.

לקוח מתוך: כתב העת "[סימניה](#)".

פירושי מילים

מרתיעה – מפחידה

לאגור – לשמור

סכריה על מקל לגלוי מחלות

מאת: אייל פיטרו

1

עד היום היה נהוג לגלות מחלות וזהומים בגרון באמצעות משטח גרון – בדיקה המצריכה הכנסת מקל שטוח במעמקי הגרון. חוקרים מאוניברסיטת וושינגטון שבארצות הברית פתחו לאחרונה דרך נעימה וידידותית יותר לבצע את הבדיקה המרתיעה. החוקרים פתחו מקלון הדומה לסכריה על מקל, שמצלים לאגר את הרוק של הנבדקים בדומה למקל המשמש לבדיקת הגרון.

2

במהלך הבדיקות הנסיוניות החוקרים הצליחו להעביר את דגימות הרוק מפה הנבדקים למכשיר במעבדה. החוקרים גלו שתוצאות דגימות הרוק יצאו מדיוק בדיוק כמו במשטח גרון רגיל. גם המשתתפים בנסוי דווחו כי דרך הבדיקה החדשה באמצעות מקלון הסכריה הייתה טובה ונעימה יותר.

לקוח מתוך כתב העת "[סימניה](#)".

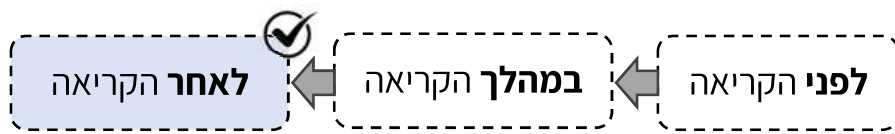
פירושי מילים

מרתיעה – מפחידה

לאגור – לשמור

קריאה מהנה! תלקיט לתרגול שטף קריאה בזיקה להבנת הנקרא

לאחר קריאת הכתבה נעמיק בהבנת הרעיונות שבה, נחקור מילים ונترגל קריאה.

(1) **מה גיליתם?** לשיחה או לכתיבה

א. כיצד המקלון דמוי סוכרייה קשור לגילויי מחלות?

ב. כיצד פועל המקלון?

ג. מדוע מתוארת ההמצאה כהצלחה? מה מוצלח בה?

---

(2) בטקסט כתוב: "במהלך הבדיקות הניסיוניות החוקרים הצליחו להעביר את דגימות הרוק

מפה הנבדקים למכשיר במעבדה".

א. איזו מילה מסתתרת בתוך המילה המודגשת? _____

ב. השלימו את המשפט הבא בעזרת מילה מאותה משפחת מילים:

החוקרים _____ את הבדיקה החדשה על נבדקים כדי לבחון את יעילותה.

כדי למצוא פירושה של מילה לא מוכרת

ננסה לחפש מילה דומה מאותה משפחת מילים

קריאה מהנה! תלקיט לתרגול שטף קריאה בזיקה להבנת הנקרא

3) בטקסט שקראתם מתואר ניסוי.

כיצד נערך הניסוי?

כשאנחנו רוצים לערוך ניסוי, עלינו לבצע כמה שלבים:

1. להגדיר את **מטרת הניסוי**: מה אנחנו רוצים לבדוק?

2. להגדיר את **מהלך הניסוי**:

✎ מיהם הנבדקים שלנו?

✎ באילו כלים נשתמש?

✎ כיצד יתבצע הניסוי?

3. לבדוק את **תוצאות הניסוי**.

א. סמנו בטבלה לאילו מהשאלות יש תשובה בטקסט ולאילו אין.

השאלה	יש או אין תשובה בטקסט
מה הייתה מטרת הניסוי?	יש / אין
מי היו הנבדקים?	יש / אין
מה היו כלי המחקר?	יש / אין
מה היה הליך הניסוי? כיצד הוא התבצע?	יש / אין
מה היו תוצאות הניסוי?	יש / אין

ב. השלימו את שלבי הניסוי **בתרשים בעמוד הבא**. היעזרו במחסן התשובות.

סוכרייה על חקא אילוי מחלות

מטרת הניסוי:

מהלך הניסוי:

1

2

3

תוצאות הניסוי:

מחסן שלבי הניסוי:

- ◆ הנסיינים לקחו דגימות רוק מהסוכרייה והעבירו אותן לבדיקה במעבדה.
- ◆ בדיקת יעילותו של מקלון הדומה לסוכרייה, בזיהוי זיהומים בגרון.
- ◆ פיתוח מקלון הדומה לסוכרייה לצורך בדיקת זיהומים בגרון.
- ◆ ההליך היה נעים יותר
- ◆ הנבדקים מצצו את הסוכרייה.
- ◆ דגימות הרוק יצאו מדיוקות כמו במשטח גרון רגיל.
- ◆ קריאה מהנה! תלקיט לתרגול שטף קריאה בזיקה להבנת הנקרא

תרגולי קריאה – לשיפור מהירות ודיוק הקרי

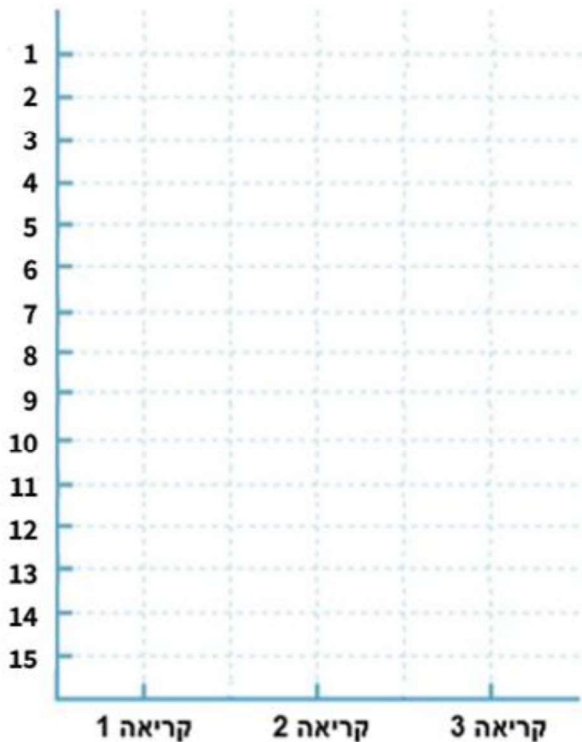
קריאה עצמית חוזרת

- 1) קראו ברצף את הטקסט כולו : הפעם שימו לב גם **לדיוק וגם למהירות**.
- 2) כדי להעריך את **קצב הקריאה** שלכם הפעילו שעון עצר בטלפון ומדדו את זמן הקריאה. השלימו בתרשים.
- 3) כדי להעריך את **הדיוק** בקריאה שלכם הקליטו את עצמכם בעזרת הטלפון הנייד.
לאחר מכן האזינו לקריאתכם וסמנו על גבי הטקסט את המילים שאינכם מרוצים מאופן קריאתן – מבחינת הדיוק או הקצב. כמה מילים כאלה יש? השלימו בתרשים.

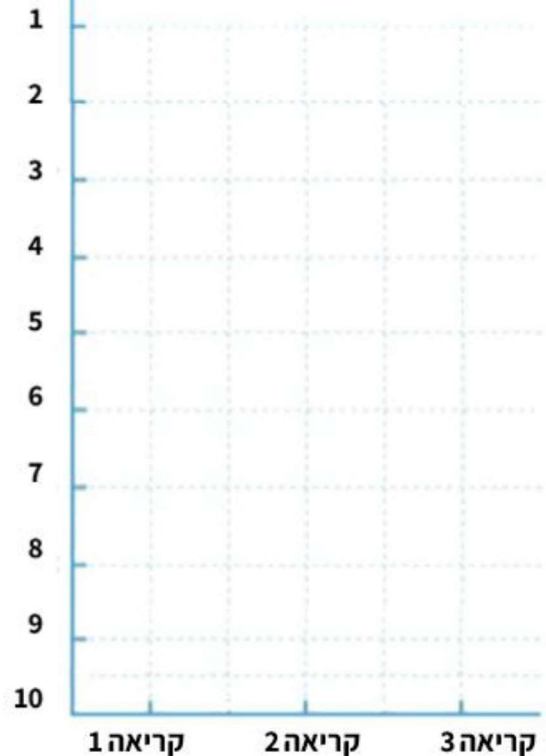
דיוק הקריאה (מספר טעויות)

שם הטקסט: _____

קצב הקריאה (מספר דקות)

שם הטקסט: _____

קריאה מהנה! תלקיט לתרגול שטף קריאה בזיקה להבנת הנקרא 📖

